UUTISET

Maatila ei voi netistä itsepalveluna hankkia vakuutuksia, se vaatii osaamista ja resursseja. **HALLITUSTEN PUHEENJOHTAJA ERKKI MOISANDER, LÄHI-TAPIOLA-RYHMÄ**

PTT:N TALOUSTUTKA

Hinnan puute ei tarkoita arvottomuutta

Vedet pilaantuvat ja maisema tuhoutuu, mutta työpaikat lisääntyvät ja julkisia palveluita on paremmin saatavilla. Väheneekö ihmisten hyvinvointi? Vai lisääntyykö se?

Maailma on täynnä asioita, joiden arvoa on vaikea määrittää. Asioita, jotka ovat tärkeitä, jotka lisäävät tai heikentävät hyvinvointiamme, mutta joilla ei ole hintaa.

Ilma, jota hengitämme, on ilmaista mutta elintärkeää. Luonnon monimuotoisuuden kaikkia hyötyjä ei tunneta, saati sitten arvoa, mutta on helppo ymmärtää, että monipuolisuus on turva – investointi tulevaan.

Julkisilla palveluilla kuten sairaanhoidolla on hinta, mutta ei sillä hyödyllä, jonka ihminen saa tietäessään palvelun olevan lähellä ja avun asiantuntevaa.

Kun jollakin asialla ei ole hintaa, jää se päätöksenteossa helposti muiden asioiden jalkoihin. Kyse ei ole yksittäisistä, pienen mittakaavan asioista, vaan sama ongelma sisältyy myös talouskehityksen keskeisimmän mittarin, bruttokansantuotteen kasvun, käyttöön.

Esimerkiksi ympäristötuho voi kasvattaa bkt:tä, koska tuhon torjunnan myötä taloudellinen aktiviteetti kasvaa. Ympäristötuhon todellinen vaikutus ihmisten hyvinvointiin voi kuitenkin olla päinvastainen.

Hinnan puute ei tarkoita arvottomuutta. Se voi kuitenkin johtaa hyödyn tai haitan todellisen merkityksen vähättelyyn tai yliarviointiin. Tämän välttämiseksi tarvitaan menetelmiä, joiden avulla hinnallisia ja hinnattomia vaikutuksia voidaan verrata.

Hyötyjä ja haittoja on myös pystyttävä mittaamaan samalla mittayksiköllä. Yksikkö voi olla mikä vain – vaikkapa motti halkoja tai säkki appelsiineja. Helpoimmin ymmärretty mittari, ja siksi käyttökelpoisin, on kuitenkin raha.

Ympäristötaloustieteessä on kehitetty vuosikymmenien ajan menetelmiä, joilla voidaan arvioida markkinattomien hyötyjen rahamääräistä arvoa.

Esimerkiksi virkistysalueen taloudellista arvoa voidaan arvioida sen perusteella, kuinka paljon ihmiset ovat valmiita käyttämään rahaa alueelle päästäkseen. Veden laadun arvoa voidaan mitata kysymällä ihmisiltä kuinka paljon he olisivat halukkaita maksamaan laadun paranemisesta tai nykyisen tason säilymisestä.

Ympäristöhyötyjen tai muiden hinnattomien asioiden mittaaminen rahassa herättää suuria tunteita. Taloudellisessa arvottamisessa raha ei kuitenkaan ole keskeisin asia vaan se, että hyvin erilaisia asioita yritetään mitata samalla yksiköllä.

Tämäntyyppisen tutkimustyön tuloksia on maailmalla viime aikoina katsottu aivan uudenlaisella kiinnostuksella. Kilpailu luonnonvaroista ja maasta on kiihtynyt. Resurssien rajallisuuden seurauksena myös markkinattomuuden ongelma on noussut entistä selvemmin esiin, ja on havahduttu tarpeeseen saada markkinattomat hyödyt paremmin osaksi päätöksentekoa.

Kiinnostus taloudellista arvottamista kohtaan näkyy jo suomalaisessakin päätöksenteossa. Arvottaminen auttaa päätöksentekijöitä vertaamaan erilaisia vaikutuksia ja valitsemaan sen vaihtoehdon, joka lisää eniten ihmisten hyvinvointia. Näin hinnattomat mutta ihmisille arvokkaat asiat saavat tarvitsemansa painoarvon.

MATLEENA KNIIVILÄ on PTT:n metsäekonomisti

matleena.kniivila@ptt.fi

Eero Lehti: Hallituspohja liian laaja

Kokoomuksen kansanedustajan **Eero Lehden** mukaan hallituspohja on liian laaja, jotta se kykenisi kilpailukykyä parantaviin muutoksiin, kirjoittaa Tukkutori-lehti.

”Kuuden puolueen hallitus on ollut strateginen virhe. Se pysyy kuitenkin koossa vaalikauden loppuun: kun katsoo yksittäisten ministerien asuntolainojen suuruutta, ei niitä hoideta kansanedustajan palkalla, vaan pitää olla ministeritulot”, Lehti sanoo.

Lehden mielestä hallituksen tulisi jokaisessa päätöksessään miettiä, lisääkö se kansainvälistä kilpailukykyä vai vähentää sitä.

Lehti toteaa arvostelleensa aiemmin ministereitä kokemattomuudesta, mutta nyt hän epäilee myös heidän kyvykkyyttä, Tukkutori-lehti kirjoittaa.

MT

Vakuutusyhtiöiden harteille sovitellaan vanhuksia ja tulvia

Väestön ikääntymiseen vastaaminen kiinnostaa Lähi-Tapiolaa. Pankki- ja vakuutusalan yhteen kytkeytyminen ei ole viisasta, jos sillä kyykytetään ihmisiä, sanoo Lähi-Tapiola-ryhmän hallitusten puheenjohtaja Erkki Moisander.

Lähi-Tapiola-ryhmän hallitusten puheenjohtajan **Erkki Moisanderin** mielestä pankki- ja vakuutusasiat pitäisi pystyä pitämään finanssitaloissa eri koreissa.

EU-raportti totesi muutama vuosi sitten, että Suomessa finanssialan asiakkaita sidotaan jossain määrin tavalla, jossa asiakkailla ei ole mahdollisuutta tehdä valintoja.

Moisander sanoo, että näin tapahtuu myös käytännössä. Konttoreissa kerrotaan, että lainaehtojen toteutuminen usein edellyttää, että myös vakuutuksia on siirrettävä samaan ryhmittymään.

”Jos luoton myöntämisen ehtona on vakuutusten siirtäminen, vakuutuksia ei usein uskalleta myöhemmin edes kilpailuttaa.”

Moisanderin mukaan läpinäkyvyys on koko finanssialan etu.

Piileviä tarpeita

Valtio toivoo vakuutusyhtiöitä mukaan moneen. Satovahinkojen korvaamista työnnetään vakuutusyhtiöille, ja tänä vuonna valtio vetäytyy poikkeuksellisten tulvavahinkojen korvaamisesta. Lähi-Tapiolalla tulvavakuutus on ollut vuoden alusta.

Yhteiskunnasta nousee Moisanderin mukaan esiin myös muita piileviä tarpeita: esimerkiksi väestön ikääntymiseen vastaaminen.

Vapaaehtoinen vakuutus on tulossa apuun sosiaali-, terveys- ja hoivapalveluissa. Kehitys kulkee Moisanderin mukaan selvästi arvioitua nopeammin.

Paikallista hoivaa

Lähi-Tapiola-ryhmä rakentaa parhaillaan terveys- ja hyvinvointistrategiaa. Moisander uskoo, että liiketoiminta-alueella on kymmenen vuoden sisällä iso merkitys ryhmän kannattavuuteen ja maksutuloon.

OP-Pohjolalla on Helsingissä oma sairaala. Pohjola Vakuutuksen omistama, ortopediaan erikoistunut Omasairaala avautui vuoden alussa.

Lähi-Tapiola puolestaan haluaa toimia paikallisesti. Ryhmä pohtii malleja myös vähemmistöosakkaana pirkanmaalaisessa Pihlajalinna Oy:ssa.

Kyse on Moisanderin mukaan lisäturvasta, mutta tie vie kohti sosiaaliturvan täydentämistä. Vakuutussäästäminen on alkanut kiinnostaa.

Sisäisiä hallituksia

Moisander on Lähi-Tapiola-ryhmässä kaksoisroolissa: hän on sekä yhtiöryhmän pääjohtaja että hallitusten puheenjohtaja. ”Ryhmätasolla roolit eivät mene niin helposti sekaisin, kun jokaisella yhtiöllä on tulosvastuulliset toimitusjohtajat.”

Lähi-Tapiolan yhtiöiden hallitukset ovat pääosin sisäisiä, eli jäsenet työskentelevät Lähi-Tapiola-ryhmässä.

Hyvä puoli on, että päätöksiä tekevät alan ammattilaiset. Moisanderin mukaan huono puoli on siinä, miten nopeasti muutoksiin kyetään reagoimaan.

”Ulkoinen hallitus kykenee paremmin luomaan paineita ja edellyttämään toimenpiteitä.”

Isännättömät talot

Osuustoimintayritysten heikkous on Moisanderin mukaan siinä, että ne ovat ”isännättömiä taloja”.

”Operatiivinen johto ottaa vallan hyvin helposti.”

JAANA KANKAANPÄÄ

Lähi-Tapiola-ryhmä ei ole lähtenyt yhteistyöhön pörssiyritysten kanssa, vaan pysytellyt osuuskuntien parissa. Erkki Moisanderin mukaan tämä on selkeä valinta: arvopohjana on keskinäisyys.”Kvartaalitaloudella ei yhteiskunnassa kehitetä yritystoimintaa, se on aivan liian poukkoilevaa.”

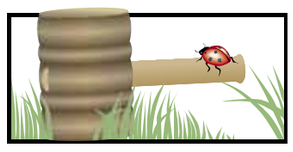

HALLITUSTEN PUHEENJOHTAJAT

Lähi-Tapiolassa heikkoa omistajuutta on pyritty taklaamaan korostamalla hallintoneuvostojen ja yhteistyövaliokuntien roolia. ”Niistä tulee osin ulkopuolinen hallitus.”

Mitä viljelijä, metsänomistaja ja maatalousyrittäjä Lähi-Tapiola-ryhmälle merkitsee?

Juuria, vastaa Moisander. Yhteisöllisyys lähti rakentumaan, kun 1700-luvulla perustettiin Ruotsin kuninkaan määräyksestä paloapuyhdistyksiä.

”Olemme maatilojen ja metsänomistajien vakuutuksissa ylivoimainen markkinajohtaja. Olemme myös ainoita, jotka ovat järjestäneet liiketoiminnan näiden ympärille.”

PAULA TAIPALE

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Kolme fuusiota päällekkäin

Lähi-Tapiola-ryhmässä on meneillään kolme fuusiota. Lähivakuutuksen ja Tapiola-ryhmän yhdistyminen astui virallisesti voimaan vuoden alussa.

Ensi vuodenvaihteessa fuusio toteutuu alueyhtiötasolla. Vahinkovakuutuskannat siirtyvät vuodenvaihteessa 19 alueyhtiön taseeseen. Pääkaupunkiseudulta siis siirretään mittava määrä resursseja eri puolille Suomea.

Lähi-Tapiola on nyt markkinaosuudeltaan Suomen toiseksi suurin vahinkovakuuttaja OP-Pohjolan jälkeen. Maatilavakuutuksista Lähi-Tapiolassa on 75–80 prosenttia.

Alkusyksyllä käynnistyy uuden S-pankin toiminta. Lähi-Tapiola-ryhmä ja S-ryhmä ilmoittivat kesäkuun alussa perustavansa uuden pankin, josta Lähi-Tapiola omistaa 25 prosenttia.

Lisäksi vuodenvaihteessa syntyy Suomen kolmanneksi suurin työeläkevakuutusyhtiö, kun Lähi-Tapiola Eläkeyhtiö ja Eläke-Fennia yhdistyvät Eloksi.

Maatilavakuuttaminen vaatii osaamista

Lähi-Tapiola-ryhmän hallitusten puheenjohtaja **Erkki Moisander** kertoo, että ryhmän strategia poikkeaa kaikista muista finanssiryhmistä. Konttorien määrää pikemminkin lisätään kuin vähennetään.

”Maatila ei voi netistä itsepalveluna hankkia vakuutuksia, se vaatii osaamista ja resursseja”, sanoo Moisander.

Lähi-Tapiola ja S-ryhmä pyrkivät hyödyntämään toistensa palveluverkostoja.

Lähi-Tapiolalla on nyt 300 toimipistettä ja 4 300 työntekijää. Toimipisteitä voi tulla lisää, esimerkiksi Prismoihin ja S-marketeihin.

PAULA TAIPALE

UUTISTAUSTA

Haamu vaanii Euroopan onnea

Euroopan taloudellista menestystä ja sen kansalaisten onnea vaanii liittovaltiokehityksen haamu.

Kultarannassa siitä puhuttiin paljon. Kuunneltuaan liittovaltiokehityksen puolesta ja sitä vastaan esitettyjä joutavia jorinoita kyllästymiseen asti yksi tilaisuuden kokeneimmista osanottajista ehdotti, että tämän jälkeen jokaisen, joka käyttää sanaa ”liittovaltio”, on samalla heti määriteltävä, mitä hän sanalla tarkoittaa. Puhe liittovaltiokehityksestä lopahti siihen.

Toki liittovaltiokehityksestä puhuvat muutkin kuin suomalaiset. Vannoutuneet federalistit, joita Suomessa on vain muutama, puhuvat siitä tienä paratiisiin.

Eurooppalainen liittovaltio on ihmiskunnan kehityksen viimeinen sana, sen yhteiskunnallisen kehityksen korkein muoto. Siinä kansakuntien ja kansallisuuksien ristiriidat sovitellaan rauhanomaisesti, tasa-arvo on toteutettu, ihmisoikeudet taattu ja demokratia toimii.

Kärsi, syntinen, kärsi

Ilmaiseksi ei paratiisiin kuitenkaan päästä. Ensin on sovittauduttava kaikille samanlaisiin sosiaalisiin rakenteisiin ja yhteiskunnan malleihin, luovuttava kansallisesti omaperäisistä ratkaisuista yhteisen edun nimissä, hylättävä ikivanhat perinteet ja omaksuttava uudet, modernit arvot.

Luonnollisesti on jatkuvasti säästettävä ja elettävä suu säkkiä myöten. Ja ennen muuta on opittava noudattamaan Brysselistä tulevia määräyksiä kuuliaisesti ja täsmällisesti, koska siellä on kaikki viisaus.

Kuulostaako tutulta? Suomen kansan suussa tämä yksilön kilvoittelu ilmaistiin satojen vuosien ajan yhdellä lauseella: ”Kärsi, syntinen, kärsi, kirkkaamman kruunun saat”.

Bolshevikeilla puolestaan oli ihanteensa toteuttamiseksi maanläheinen lähestymistapa: paratiisiin, siis kommunismiin, siirrytään, kunhan sen tiellä olevat esteet – väärämieliset ihmiset – on ensin likvidoitu.

Jokainen täysjärkinen ihminen tajuaa, ettei tällainen utopistinen liittovaltio voi toteutua, ei Euroopassa eikä missään muuallakaan. Samaa kieltä puhuvat kansat muodostavat keskenään liittovaltioita, ja yhteisen uhkakuvan jakavat maat tekevät valtioliittoja, mutta Euroopan Yhdysvaltoja ei ole eikä tule.

Suuret jäsenmaat eivät sitä salli, ja viimekädessä yritykset torjuu Saksan perustuslakituomioistuin.

Miksi asiasta sitten niin hanakasti puhutaan? Koska Euroopassa on käynnissä täsmälleen päinvastainen kehitys.

Ihmiset kääntävät selkänsä Euroopan unionille, vielä vuosikymmen sitten kiistaton vetovoima hiipuu, lupaus paluusta talouskasvuun siirtyy vuosi vuodelta eteenpäin, ja EU:n vaivalla synnytetyt, puoli vuosisataa hyvinvointia tuottaneet rakenteet natisevat.

Eurooppa on hajoamassa

Euroopassa on koko joukko poliittisen todellisuudentajunsa menettäneitä ylätason vaikuttajia, joiden mielestä kielteinen kehitys johtuu vain siitä, että keskinäiseen integraatioon on sallittu syntyä kansallisia porsaanreikiä ja byrokratian huipulla olevien toimivaltaa on rajattu kohtuuttomasti.

Jos vain kaikesta tästä päästäisiin eroon, paratiisi olisi käden ulottuvilla. Tätä puhdistusta he kutsuvat ”liittovaltiokehitykseksi”.

Ainoat ihmiset, joille he näin tekevät todellisen palveluksen, ovat liittovaltiokehityksen vannoutuneet vastustajat. He ovat oikeassa olettaessaan, ettei liittovaltiokehitys tule koskaan saamaan EU-kansalaisten enemmistön tukea taakseen.

Mutta he ovat väärässä, kun ovat näkevinään liittovaltiokehityksen peikon luuraavan kaikkialla – ja erityisen väärässä he ovat vastustaessaan kaikkia uudistuksia sillä verukkeella, että uudistusten toteuttaminen palvelee liittovaltiokehitystä.

Tällaisesta asetelmasta oli kysymys, kun pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) aiemmin keväällä totesi, että Euroopassa ääriliikkeet ovat kaapanneet maanosamme tulevaisuutta koskevan keskustelun itselleen.

Mitä aktiivisemmin ne toimivat, sitä lujemmin ne vahvistavat toinen toisiaan. Lopulta ne myös tuhoavat unionin, ellei niiden väliin jäävä maltillinen enemmistö ryhdistäydy.

JARMO MÄKELÄ on ulkomaantoimittaja.